

Referat despre sculptura ca o noutate a artei mesopotamiene - a treia parte

Dar nu singurul titlu de glorie. Caci o alta arta figurativa, cea a glipticii, i-a creat artistului mesopotamian posibilitati expresive (desi la dimensiuni miniaturale) de o nabanuita bogatie, varietate si finete. Sigiliile (de forma plata, semisferica sau cilindrica), din care au fost descoperite cateva mii, serveau proprietarilor lor in scopurile aratate mai sus. Intrebuintate fara intrerupere timp de trei mii de ani, aveau la inceput o lungime chiar de 8 cm, pentru ca spre sfirsit sa fie reduse pana la 11 - 15 mm.

Aveau adeseori gravate si numele proprietarului lor; si cum numele sumero-babilonienilor contineau intotdeauna in compozitia lor si numele unei divinitati, sigiliul avea in mod obisnuit gravata si figura zeului-protector, sau a unui animal real ori fantastic, sau o scena, mitologica, de cult, de lupta, de ospat, de procesiune, sau din viata zilnica. Varietatii infinite de subiecte ii corespunde o mare varietate de stiluri, de o admirabila factura artistica, de multa finete si de un gust rafinat.

Este vizibila in arta Mesopotamiei tendinta de a raspunde unei nevoi practice intr-un fel sau altul; de a da expresie unui spirit pozitiv si activ, care urmareste sa reprezinte cu precadere ceea ce este vizibil si cu o mina sigura condusa de o tehnica bine insusita intr-un mod cit mai adecvat realist; fara a se pierde in cimpul sugestivului, al meditatiei, al gratiosului sau al contemplatiei.

Este in genere oarta severa, fara urma de sentimentalism si fara lumini de bucurie. Iar cand ajunge, in faza sa asiriana, arta mesopotamiana capata forta si duritate: simpla, incordata, exploziv de vitalista. Dar figura umana ramine fara viata interioara: imobila, impasibila, inchisa, monotona. Inca o data, arta se dovedeste a fi un reflex partial, dar substan-tialmente fidel al civilizatiei si culturii in complexul lor.

In arta mesopotamiana din prima sa faza, sumeriana, s-au putut constata (cf. R. Huyghe) schimbarile si progresele inregistrate in arta primelor civili-zatii istorice in raport cu stadiul sau anterior, din epoca neolitica.